EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 18.2.2020
COM(2020) 61 final

2020/0028 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees teatavates transpordiühenduse asutamise lepingu rakendamisega seotud eelarveküsimustes

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel transpordiühenduse asutamise lepinguga loodud piirkondlikus juhtimiskomitees võetav seisukoht seoses piirkondliku juhtimiskomitee poolt transpordiühenduse 2020. aasta eelarvet käsitleva otsuse kavandatud vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1 Transpordiühenduse asutamise leping

Euroopa Liit on 1. mail 2019 jõustunud transpordiühenduse asutamise lepingu osaline. Piirkondliku juhtimiskomitee otsusega 2019/1 on komisjonile antud volitus täita transpordiühenduse eelarvet kuni transpordiühenduse alalise sekretariaadi direktori ametisse nimetamise jõustumiseni.

2.2 Piirkondlik juhtimiskomitee

Piirkondlik juhtimiskomitee on moodustatud transpordiühenduse asutamise lepingu artikli 24 alusel ning see vastutab transpordiühenduse asutamise lepingu haldamise ja lepingu nõuetekohase rakendamise tagamise eest. Selleks annab piirkondlik juhtimiskomitee soovitusi ja võtab vastu otsuseid transpordiühenduse asutamise lepingus sätestatud juhtudel. Piirkondlik juhtimiskomitee teeb eelkõige järgmist:

a) valmistab ette ministrite nõukogu töö;

b) otsustab tehniliste komiteede moodustamise üle;

c) annab soovitusi ja võtab vastu otsuseid vastavalt transpordiühenduse asutamise lepingule;

d) võtab uute ELi õigusaktide vastuvõtmise korral asjakohaseid meetmeid, eelkõige transpordiühenduse asutamise lepingu I lisa läbivaatamise teel;

e) määrab pärast ministrite nõukoguga konsulteerimist ametisse alalise sekretariaadi direktori;

f) võib ametisse nimetada ühe või mitu alalise sekretariaadi asedirektorit;

g) kehtestab alalise sekretariaadi suhtes kohaldatavad eeskirjad;

h) võib teha otsuse eelarvesse tehtavate maksete läbivaatamise kohta;

i) võtab vastu transpordiühenduse asutamise lepingu aastaeelarve;

j) võtab vastu otsuse, milles täpsustatakse eelarve täitmise ning raamatupidamisarvestuse esitamise, auditeerimise ja kontrollimise menetlust;

k) teeb otsuseid lepinguosaliste vahel tekkinud vaidluste kohta;

l) võtab vastu üldpõhimõtted seoses juurdepääsuga transpordiühenduse asutamise lepingu alusel või selle raames moodustatud organite valduses olevatele dokumentidele;

m) võtab vastu aastaaruandeid, et anda ministrite nõukogule ülevaade üldvõrgu rakendamisest;

n) määrab teatavate liidu õigusaktide puhul kindlaks tähtajad ja viisid, mida Kagu-Euroopa lepinguosalised kõnealuste õigusaktide ülevõtmisel peavad järgima.

2.3 Piirkondliku juhtimiskomitee kavandatavad aktid

Piirkondlik juhtimiskomitee peab vastu võtma otsuse transpordiühenduse 2020. aasta eelarve kohta. Kavandatav otsus muutub lepinguosalistele siduvaks kooskõlas transpordiühenduse asutamise lepingu artikli 25 lõikega 1.

Eelarve

Sissemaksed transpordiühenduse eelarvesse on esitatud transpordiühenduse asutamise lepingu V lisas. Liidu osa moodustab 80 % eelarvest ja ülejäänud 20 % saadakse Kagu-Euroopa osalistelt.

2019. aasta kogueelarve oli **1 630 miljonit eurot**. ELi toetus oli kokku **1 304 miljonit eurot**, mis moodustab 80 % alalise sekretariaadi kogueelarvest, millest kaetakse 2019. aasta jooksvad kulud.

Transpordiühenduse asutamise lepingu artikli 28 punkti a kohaselt koostas alaline sekretariaat 2020. aasta eelarveprojekti, võttes arvesse alalise sekretariaadi töötajate järkjärgulist ametisse nimetamist, mis võimaldaks sekretariaadil muutuda täielikult toimivaks ja autonoomseks. Eelarve on kokku **3 000 miljonit eurot**, millest **2 400 miljonit eurot** (80 %) saadakse ELilt[1] ja **0,6 miljonit eurot** Kagu-Euroopa osalisriikidelt.

Kõnealune summa peaks katma alalise sekretariaadi loomise ülejäänud kulud ja sekretariaadi jooksvad kulud. Vastavalt transpordiühenduse ja asukohariigi Serbia vahelise peakorterilepingu I lisale tagab Serbia alalisele sekretariaadile tasuta kontorid ning osa nendega seotud seadmetest ja teenustest (mööbel, turvateenused, elekter, vesi ja puhastus).

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Piirkondlikul juhtimiskomiteel on vaja käesolev otsus vastu võtta transpordiühenduse asutamise lepingu rakendamiseks ja alalise sekretariaadi toimimiseks. Kuna liit on transpordiühenduse asutamise lepingu osaline, siis on vaja määrata kindlaks liidu seisukoht organisatsiooni eelarve suhtes.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1 Menetlusõiguslik alus

4.1.1 Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega […] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“[2].

[1] Komisjoni 19. juuli 2019. aasta rakendusotsus C(2019) 5515.

[2] Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa *vs.* nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.1.2 Kohaldamine käesoleval juhul

Piirkondlik juhtimiskomitee on transpordiühenduse asutamise lepinguga ettenähtud organ.

Akt, mille piirkondlik juhtimiskomitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Piirkondlik juhtimiskomitee on transpordiühenduse asutamise lepingu artikli 35 kohaselt volitatud vastu võtma transpordiühenduse eelarve. Tulenevalt nende iseloomust ja arvestades piirkondliku juhtimiskomitee tegevust reguleerivat rahvusvahelist õigust, sisaldab käesolev akt elemente, mis mõjutavad transpordiühenduse asutamise lepingu osaliste ja seega ka liidu õiguslikku olukorda. Seega on sellel aktil õiguslik toime.

Kavandatav akt ei täienda ega muuda transpordiühenduse asutamise lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2 Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhtumil

Kavandatav akt on transpordiühenduse nõuetekohaseks toimimiseks vajalik. Transpordiühenduse asutamise lepingu eesmärgid ning osad hõlmavad maantee-, raudtee- ja siseveetransporti, mis on ELi toimimise lepingu artikliga 91 hõlmatud transpordiliigid, ning meretransporti, mis on hõlmatud ELi toimimise lepingu artikli 100 lõikega 2. Tulenevalt selle horisontaalsest laadist hõlmab kavandatav akt kõiki neid elemente.

Seepärast moodustavad esildatud otsuse materiaalõigusliku aluse järgmised sätted: ELi toimimise lepingu artikkel 91 ja artikli 100 lõige 2.

4.3 Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artiklid 91 ja artikli 100 lõige 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA AKTI AVALDAMINE

Vastavalt transpordiühenduse asutamise lepingu artikli 25 lõikele 2 avaldatakse piirkondliku juhtimiskomitee otsused *Euroopa Liidu Teatajas*.

2020/0028 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees teatavates transpordiühenduse asutamise lepingu rakendamisega seotud eelarveküsimustes

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91 ja artikli 100 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Liit sõlmis nõukogu otsuse (EL) 2017/1937[1] alusel transpordiühenduse asutamise lepingu. See kiideti Euroopa Liidu nimel heaks 4. märtsil 2019[2] ja see jõustus 1. mail 2019.

(2) Transpordiühenduse asutamise lepingu artikli 35 kohaselt võtab piirkondlik juhtimiskomitee igal aastal vastu transpordiühenduse eelarve.

(3) Transpordiühenduse piirkondlik juhtimiskomitee peab vastu võtma otsuse, milles käsitletakse transpordiühenduse 2020. aasta eelarvet, et tagada transpordiühenduse asutamise lepingu rakendamine.

(4) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel juhtimiskomitees võetav seisukoht, kuna selline otsus on transpordiühenduse alalise sekretariaadi tööks vajalik ja sellel on liidu jaoks õiguslikud tagajärjed.

(5) Komisjonile transpordiühenduse eelarve esialgseks täitmiseks volituste andmine ei muuda sellele institutsioonile Euroopa Liidu lepingu ega Euroopa Liidu toimimise lepinguga antud volituste põhiolemust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu nimel transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees transpordiühenduse 2020. aasta eelarve kohta võetav seisukoht põhineb piirkondliku juhtimiskomitee otsuse eelnõul, mis on lisatud käesolevale otsusele.

[1] Nõukogu 11. juuli 2017. aasta otsus (EL) 2017/1937 transpordiühenduse asutamise lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta (ELT L 278, 27.10.2017, lk 1).

[2] Nõukogu 4. märtsi 2019. aasta otsus (EL) 2019/392 transpordiühenduse asutamise lepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja